

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

De diuersis effectibus sponsi cœlestis in anima contemplatiua , heroica,
amorosa, & de actibus ac gradibus charitatis ardentissimæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55472)

torum fantasmatum, fluctuantium cogitationū
 suauiter conquiescit obdormiens in dilecto. Sicq;
 pro modulo suo ad momentum & punctum idi-
 plum ostenditur ei videndum sicuti est. Inter hęc
 nāq; deus efficit ipsum in idipsum: vt sit ipse pro
 modulo suo sicut & illud est. Tunc plerūq; in os-
 culo patris & filij medium inuenit se contempla-
 tor huiusmodi. Postremo de hac re satis profunde
 scripsit in libro de perfectione filiorum dei, iuxta
 experientiam suam. Iohannes Ruysbroechius in Iohannes
 ter cetera dicens. Oportebit nos fundare vitam ruysbroeg.
 nostram supra infinitā profunditatis abyssum.
 Et ita poterimus in amorem æternaliter mergi,
 atq; a nobis in ipsam imperscrutabilem profun-
 ditatem demergi. Et in eodem amore modo carē-
 te palpabimus & a nobis deuiabimus: & ipse
 nos ducet ac seducet in immensam & incōprehē-
 sam amoris dei amplitudinē. In quo quidē nos
 fluemus & a nobis defluemus in ignotas deliti-
 as opulētiae ac bonitatis diuinæ: in quibus lique-
 bimur & deliq̄bimus, profundabimur & depro-
 fundabimur in gloriam dei. Hęc & alia multa
 scribit, q̄ pie ac sapienter sunt intelligenda ne fi-
 ant alicui erroris occasio. Clare siquidē nisi ab ex-
 pertis neq̄unt intelligi.

De diuersis effectibus sponsi cœlestis in aīa
 cōtemplatiua herorica amorosa: & de acti-
 bus ac gradibus charitatis ardētissimæ ac
 perfectæ. Art. XVII.

Vam magna multitudo dulcedinis
 tuæ dñe, quā abscondisti timētibus te
 Sicut diuinus loq̄ Diony. Charitas
 & tus est vnitiua. Primus itaque cha-
 ritatis est mētē amāris deo cōiūgere
 Nam

Diony.

D. DIONYS. CARTH.

1. Iohan .4. Nam & mentem auersam ad ipsum redit & vertit, hinc in prima sua Canonica ait Iohannes apostolus. Qui manet in charitate: in deo manet & deus in eo. Vnde & sine charitate nullus virtus mentem deo proprie simpliciterque coniungit. Secundus actus ac gradus charitatis, est caritatis in deum transformare. Quoniam charitatus est confirmatiua seu assimilatiua ac penetratiua, voluntatem amantis conformans voluntati amati. imo amantem a seipso quodammodo alienat, & in dilectum transfert, atque communitat. Propterea sancto Dionysio cōtestante, Dominus amor extrahit facit: quia non sinit amantem esse sui ipsorum: sed eorum quos diligunt: in quibus quasi extra se positi tendunt, mouentur, & transformantur. Hinc sicut ferrum ac carbonē calor ignis quasi trāsformare videtur in ignem, ita virtus proprietatem, actum, & similitudinem in dilectum sic charitas in amatum transformat ac transmutat in amantem. Propter quod asserit Augustinus.
- Matth. 6. Quod anima verius est ubi amat: quam ubi habitat. Et Christus in euangelio: Vbi, inquit, est auris tua (id est res quam precipue diligis) est cor tuum. Et, rursus, Pater sancte serua cor meum nomine tuo quos dedisti mihi, vt sint vniuersi tui. Non dubium quin per charitatem, sicut & apostolus Paulus dicit, Qui adhæret deo, vnus spiritus est. Ecce quantam transformationem & vniuersitatem efficit charitas. Nā & de primitiua ecclesia dicitur: vnica in charitate repleta fertur: Multitudinis creaturam erat cor vnum & anima vna. Amicorum enim est eadem velle atque eadem nolle, secundum philosophum. Et Plato ac Aristoteles professi sunt, quod amicus est alius idem, seu alter ego.

Vnde & sponsa in sponsum cœlestem per chari-
 tatem transformata faretur in canticis. Ego dile-
 cto meo, & ad me conuersio eius. Tertius chari-
 tatis actus ac gradus est, diligentem cum dilecto
 indissolubiliter colligare, idcirco dixit Isidorus, Canti. 7.
Isodo.
 quod diligere dicitur quasi duo ligare. Nēpe q̄ a-
 mor amplius crescit & inualescit: eo validius a-
 mantem amato astringit ac colligat, producēdo
 quasi continua in memoriam & affectionem di-
 lecti in animo diligentis. Cuius charitatiuæ affe-
 ctionis tāta est vis, vt nulla aduersitas, nulla pro-
 speritas, nullus euentus eam valeat confringere,
 vincere, aut auferre. Propterea deum sic diligēs
 cum Apostolo dicere potest: Quis nos separabit Roma. 8.
Genesius
 a charitate dei? Sic Christū inelytus ille martyr
 Genesius diligebat: Non est, inquiens, rex præter
 Christū: pro quo si millies patiar & occidar: ip-
 sum mihi de corde auferre nunquam poteritis.
 Quartus charitatis actus ac gradus, est aman-
 tem præ vehementia affectionis vulnerari amo-
 re dilecti: iuxta illud in Canticis, Vulnerata cha- Canti. 4.
 ritate ego sum. Itemque: Vulnerasti cor meū so-
 ror mea sponsa. Nonne corde vulneratus, percus-
 sus, perforatus charitatis acumine ac sagitta ti-
 bi videtur amator, dum vehemens ille amoris a-
 culeus mentem eius medullitus penetrat, affecti-
 uam vim eius in tantum concutiens, tam acute
 transuerberans: vt desideriorum suorū efferues-
 centiam, gestus, effectus, ac signa reprimere ne-
 queat, celare non possit, dissimulare non valeat:
 desiderio ardet, feruet affectu, æstuat & anhelat
 profundissime ingemiscens, separationis impati-
 ens, ac longa suspiria trahēs. Hic charitatis gra-
 dus interpolationem interim admittit, instarq̄
 febris

febris nunc intensus nunc remissus vrit ac flum
 lat, imo frequenter fortior redit. Ad quem quid
 gradum peruenerat nimirum Augustinus, cum
 Augusti. confitens deo diceret. Sagittaueras tu cor meum
 charitate tua, & gestabam verba tua visceribus
 meis infixa. Coruscasti in animo meo, & for-
 ter in flammasti & commouisti omnia intima mea.
 Quintus actus & gradus, est amantem præ-
 more languidum facere. Iuxta illud Cantica
 Can. 2. Fulcite me floribus, stipate me malis, quia
 re langueo. Ex vulneratione quippe oritur languor
 dum præactio modo mens amore vulnerata
 lecti, nec tamen eius ad libitum habens præ-
 am, duplici mœrore atque desiderio bipartito
 Eccl. 14. fligitur. Cum siquidem ipsa increata sapientia
 testetur. Qui edunt me, adhuc esurient, contem-
 mens deum in hac vita contemplans, quoniam
 lympidius contemplatur, eo ad faciem ab-
 artificam eius visionem vehementius inflam-
 tur: ideoque de illius visionis absentia, de plenitudi-
 itionis carentia contristatur, ad eam quoque
 anter suspirans cum apostolo vociferatur. Ita-
 Rum. 7. lix ego, quis me liberabit de corpore mortali
 Phil. 1. ius? Item: Cupio dissolui, & esse cum Christo.
 Psal. 119. cum propheta. Heu mihi, quia incolatus meus
 prolongatus est. Rursus dum anima ad actum
 dei contemplationem claram ac delitiosam
 cundum possibilitatem vitæ præsentis pro-
 tur, & interdum repente ab ea dilabitur, immo
 ad pristinas suas grumnas, distractiones, im-
 nes, têtationes reuoluitur: tunc mœrore contum-
 ad eleuationem suspirans priorem, quæ ei in-
 dū dispensatiue nunc breuius, nunc longius de-
 derate subtrahit. Itaque duplex hic mœror ac p-
 mœro

inebundum desiderium languor vocatur animæ
 cōtemplatiuæ ac amorosæ (cuius est dicere) Quæ
 admodum desiderat ceruus ad fontes aquarum:
 ita desiderat anima mea ad te deus. Sitiuit ani-
 ma mea ad deum fontem viuum. Quando veni-
 am & apparebo ante faciem dei? Tali etenim
 deitatis feruidissimo a marori nil libet nil sapit in
 rebus caducis. Vnde sanctissimus abbas Silua-
 nus post contemplationes & visiones suas altissi-
 mas rediēs ad seipsum, ad exteriora queq; pro-
 grediens: vultum suum operuit dicens. Quid ne-
 cesse est lucem istam corporalem videre, in qua
 nihil est vtile. Et Gregorius: Lux, inquit, fastidio
 est. Ideo deum deprecans effatur. Educ de carce-
 re animam meā ad confitendum nomini tuo. Se-
 xus actus & gradus, est a seipso prorsus deficere
 atq; defluere: ita vt taliter amans cum a postolo
 fateatur. Viuo iā non ego: viuit vero in me Chri-
 stus. Languorē namq; mors consequi solet. Itaq;
 superdulcissimus ac superpijsissimus deus se ab a-
 nima amorosa cum tanto mœtore expectari,
 cū tanto desiderio appeti cernens, cū ingēti di-
 gnatiōe ac mira liberalitate ad illū reuertit, ad
 clariorē q; aū sui cōtemplationē ac calidiorē a-
 morē erigens eā in tantū, vt ferre neqat. Quē ad-
 modū Hiere. prophe. restat. Factus est sermo, in-
 quiens, dñi in corde meo, quasi ignis æstuans: &
 defeci, ferre nō sustinēs. Et aliū, Cōcupiscit, inq;
 & deficit aīa mea in atria domini. Raptus ere-
 nim et absorptus, introductus & immersus a-
 nimus in diuitias gloriæ, in oceanum deitatis im-
 mensæ, præ admiratione incircumscripibilis
 maiestatis & entis æterni prorsus independentis
 nulliusque indigentis, cuius nulla est causa in
 cuius manusunt omnia; defluit prorsus ac de-
 ficit

Psalm. 41.

Siluanus.

Gregori.
Psalm. 140.

Gal. 1

Hie. 20.

Psalm. 33.

ficit a seipso, transitq; totus in principem ma-
 statis, in fontem luminis, in deitatis abyssum,
 quiescens atq; obdormiens in dilecto, et aliud
 aduertens prædominante in ea intuitione calig-
 nis, totumq; præoccupate ardore amoris. Quo-
 vir sanctus expertus: Inflammatum est, inquit
 cor meum, & renes mei commutati sunt; & cor
 ad nihilum redactus sum, & nesciui. O quam
 ne & optime est tunc animæ amorosæ, quam
 rena, quam iucunda, quam cœlifor-mia ac tran-
 quilla sunt omnia tunc in ea. Vbi tunc nebulæ
 tiorum, turbines passionum, inuolutiones fanta-
 smatum, varietas distractionum, inquietudo-
 rationum? Nonne a præsentia solis iusticiæ ac
 spectu & ardore atque fulgore solis sapientiæ
 giunt omnia illa? Septimus gradus & actus
 mentem ad mysticæ theologiæ visionem
 cam caliginosam ac supersplendentem pro-
 De qua re supra iam tacta sunt plura. Est
 sio illa inter communem cõtemplationem
 atificam patriæ visionem mediomodo se habet.
 Octauus gradus & actus, est mentem tam-
 dam post huius incolatum exilij ad facili-
 felicissimam primæ veritatis inspectionem, ad
 uinæ essentiæ visionem, ad infinitæ bonitatis
 nissimam summe contentantem ac quietam
 fruitionem perducere. Quo facto: desiderium
 pletum est & quiescit, capacitas mentis est
 ta, omnisq; potentialitas animæ ad actum
 ducta censetur, quo ad finale ac principale
 Idem 16. ctum. Propter quod scriptum est: Satiabor
 Idem 15. apparuerit gloria tua. Et, Adimplebis me-
 tia cum vultu tuo.

Prosequutio huius materiæ: & quam
 ac

ac gratiose agat sponsus cœlestis in anima
inflammata, sanctificata ac deificata.

Art. XVIII.

Sapientiam amavi & exquisivi a iu *Sapient. 8.*

uentute mea: & quasiui sponsam e-
am mihi assumere: et amator factus
sum formæ illius. Scio quoniam me-
cum communicabit de bonis, & erit
alloquutio cogitationis meæ. Intra

in domum meam conquiescam cum illa. Non. n.
habet amaritudinem conversatio eius, nec tædi-
um conuictus illius: sed gaudium et lætitiã. Spon-
sus & sponsa se mutuo complectuntur, diligunt,
deosculantur, astringunt, adulterinum despicien-
tes amorem. Ita que increata sapientia (quæ est
deus æternus) sponsa creati spiritus ac feruidi a-
matoris rite vocatur. Quoniã talis amator eam
sincerissime ac vnice diligit, ardentissime ac in-
terne eam sibi astringit, eã præ omnibus ample-
xatur, alienum atque impurum amorem peni-
tus aspernatur. Rursus deus (qui est sapiẽtia ista)
sponsus dicitur animæ (quæ est spiritus rationa-
lis) & anima amorosa spõsa est dei sui: quoni-
am deus per charitatem eam amplectitur, per
vniõnem præferuidam dulcissime eam deoscu-
latur, lumine gratiæ suæ eam foecundat, eamque
sibi fidelem integram inuiolatam manere iubet
& exigit. Quod quidem fit dum ipsa præter de-
um & extra eum nil diligit. Etenim iuxta præha-
bita nulla actio intantum conformat, sicq; iden-
tificat vnum cum alio, sicut dilectio. Hinc nimirum
anima feruens ac sancta de cœlesti loquitur
sponso in amoris dialogo, in Cantico Cantico-
rum: Dilectus meus mihi, & ego illi. Itẽq; Ego *Cant. 2.*

Y dilecto